

ŠTEV. 5

1-9-3-7

SLAVENSKO
ČEBELARSTVO
V
LJUBLJANI
LETNIK
XL

GLASILO

SLOVENSKEGA
ČEBELARSKEGA
DRUŠTVA

V

LJUBLJANI

Vsebina:

Razstojišča	65	Poročilo o rednem letnem občnem zboru	72
Za mlade čebelarje	67	Opazovalne postaje	76
S čim si pomagamo pri naseljevanju enostavnih plemenilnikov s čebelami	69	Društvene vesti	76
Pogled v slovanski svet	71	Naše podružnice	77
		Drobir	79

Mali oglasi

Kupim 5 kg lepega, izdelanega satja od zdravih čebel. Cena naj se navede. Ivan Soklič, Krtina, p. Dob pri Domžalah.

Prodajam ajdov med, pitanec, od zdravih čebel, od 25 kg naprej, franko postaja. Cena Din 13.— za kg. Marija Kajnc, trgovka, Budina, p. Ptuj.

Prodajam mali parni topilnik za kuhanje voska, cena Din 200.—, stiskalnice za vosek, sistem Pavlin Din 650.—, 2 kom. posod za med s pločevino obite po Din 150. Trink Alojz, Linhartova ulica 16, Ljubljana.

Prodajam brez čebel 18 A. Ž. panjev (8 na žlebičje) in več dunajčanov, vse malo rabljene, novodobne, z opremo, tudi posamič, ter 3 razložljive čebelnjake, vsakega za 10 ali 12 panjev. Plačilo tudi v medu ali čebelah. Podgornik, Ljubljana, Beethovnova 16/III.

Prodajam 45 naseljenih A. Ž. panjev. Družine so zdrave in močne, zaloga medu obilna, satje brezhibno, panji (brez verand) v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Zamenjam tudi za dober med ali prodajam na odplačilo v obrokih proti primernemu jamstvu. Ponudbe pod značko 1937 na upravo lista.

Mestna graničnica ljubljska

Porast novih vlog od 1.
dec. 1936 do 1. apr. 1937

Din 17.000.000.—

Jamči za vse vloge

Mestna obč. ljubljanska

Naročnina (članarina) znaša letno Din 35.— (za inozemstvo Din 46.—).

Glasilo Slovenskega Čebelarskega društva v Ljubljani

Izhaja mesečno. — Urejuje: Avgust Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 14

Številka 5

V Ljubljani, 1. maja 1937

Letnik XL

Razstojišča

Vladi Martelanc — Črnomelj.

Pod tem naslovom hočem obravnavati razstojišča v našem ponarodelem A. Ž. panju, katera za stalno pritrjujemo v njega sprednjo notranjo končnico in na prečne dele okenc. Za prvotno razstojišče je rabila v našem panju pocinkana kvačica iz 1.5 mm debele napol jeklene žice s 38 mm dolgima krakoma, razmaknjenima za približno 33°. Upravičeno lahko trdimo, da je taka kvačica še danes zelo dobra in najekonomičnejša izmed razstojišč, ki pridejo za A. Ž. panj v poštev. Zanimati pa ne smemo njenega tehničnega izboljšanja, posebno ne takega, ki naj bi jo ohranilo pri današnji nizki nabavni ceni, ker le po cenenem solidnem blagu bo segal naš reven čebelar-začetnik. Preden preidem k opisu nedostatkov kvačice, moram odkrito povedati, da mi ni zgolj za omalovaževanje, ampak za reformativno izboljšavo. Ostajam vnet zagovornik izboljšane kvačice in želim, da bi s panjem vred ponarodela.

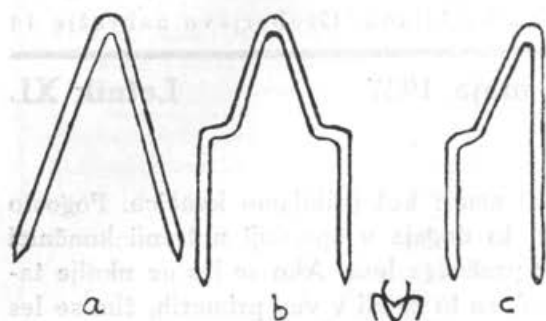
Navesti hočem najprej nedostatke prvotne enkrat upognjene kvačice po zgoraj navedenih dimenzijah. Prve težkoče imamo že s samim zabijanjem. S tem, da rine kvačica poševno v les, jo rasti lesa kolikor toliko kljub šabloni zanašajo. V notranjosti lesa se konice kvačic približajo na 1 cm razdalje, kar povzroča, da se les kolje v

isti smeri kot pribijamo kvačice. Pogosto se to dogaja v sprednji notranji končnici iz prečnega lesa. Ako se les ne ukolje takoj, se to zgodi v več primerih, čim se les temeljito osuši.

Pri zabijanju kvačic velja spretnost in praksa, sicer se redkokdaj posreči spraviti kvačice v brezhibno lego, tako da bi se 25 mm debele satnikove letvice mednje enakomerno zajedale. Vedno moramo še kaj popravljati, ako hočemo doseči vsaj približno natančnost. Torej, precej zamudno delo. Pa recimo, da se nam je vse to posrečilo in stoje satniki v novem panju vsi enakomerno, se po nekoliko letih, posebno če prevažamo, spravimo iz prvotne lege. Kaj je temu vzrok? Ako pogledamo satnik med kvačicami, vidimo, da se dotika kvačic le na 8 točkah svojih letvičnih robov, ki imajo nalogo, obdržati sat v nepremični legi napram prednji steni in okencu, odnosno napram sosednjemu satu. Ako panjev ne prevažamo in nimamo opravka s težkim medenim satovjem, že gre, a povsem drugačna je stvar, če panj potuje. Zaradi treslajev se kvačica zajeda v robove satnika, a mnogokrat se tudi nekoliko poda, kar povzroča neenakomerno lego satnikov, ki ni samo kvarna, ampak tudi neokusna. Tresenje satja med prevozom ima gotovo dalekosežnejše posledice, kot si mislimo. Marsikatera močna družina je šla med prevozom po slabih cestah

na žrtvenik tega nedostatka in prišla s pasišča le v obliki godle iz medu, satja, za lege in čebel. S tem nimam namena, navadne kvačice popolnoma onemogočiti, ker za čebelarja, ki ne prevaža, ostane zaradi nizke cene še vedno neprekosljljiva. Seveda tudi tem ne more nihče jamčiti, da ne bodo nekoč primorani svojih panjev prevažati.

Ko so se pred leti pojavile pločevinaste kvačnice, se jih je marsikateri navdušeno

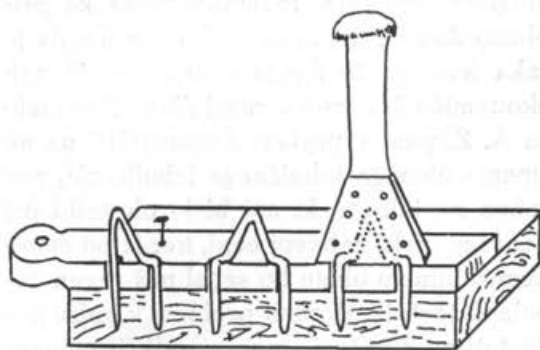
Slika 1.

oprijel, čeravno so bile prvotne iz prešibke pločevine. Zobovje, posebno krajno, se je zvijalo in lomilo, dočim so sedanje glede trdnosti brezhibne. S šablonsko kvačnico smo dobili najnatančnejše razstojščice, ki bo glede trajnosti preživelo več panjev, kakor preživi dober obroč več sodov. Pribijanje iste je tako enostavno, da ga lahko pogodi vsakdo. Nanjo ne vpliva niti uskočenje lesa s sprednje stene. Satniki stoje v kvačnici tako lepo, da se jih ne moremo nagledati in tudi prevažanje nima nanje niti najmanjšega vpliva. Kar kvačnico tako izpopolnjuje, je pravokotni kolenčasti nastavek ob vznožju vsakega zobnega kraka. Nastavek drži satnike v nepremični legi, in ako imamo v panju lesene prečne zapore, privijemo z vijaki okence tako tesno na satnike, da stoje kakor v nekakem primežu. Ta pritisk onemogoča tresenje in zajedanje letvinega roba ob poševni zobni krak in s tem tudi premikanje satov k satom. Lahko trdimo, da služi pločevinasta kvačnica popolnoma svojemu namenu.

Proti kvačnici sem slišal nekoč pomisleke, češ da pride v panj preveč kovine, ki

jemlje pozimi družini toploto. Res je sicer, da je posamezna kvačnica za celih 5 dkg težja ko 10 kvačic, kar bi znašalo v plodišču pozimi 20 dkg kovinskega prirastka, a temeljitih dokazov o kvarnosti v tem pogledu nimamo. Sam imam v panjih oboje kvačice in kvačnice, pa nikakor ne morem kljub večletnemu opazovanju ugotoviti kakega vpliva kovine. Po mojem mnenju imajo kvačnice prvo leto kvečjemu to napako, da so njeni zobovi preostri (kakor pri nabrušenih rešetkah), ob katerih se čebele tu pa tam poškodujejo, posebno kadar je v panju gneča. Ta malenkostna napaka ne pride niti v poštev, tembolj, ker čebele v kratkem času prevlečejo ves panj s tanko plastjo zadelavine in s tem otopijo omenjene ostrine. Edina ovira pri nabavi kvačnic ostane previsoka cena, katero revnejši kmetski čebelarji le s težavo zmorejo. Z uporabo kvačič prihranimo pri vsakem panju približno 13 Din, kar je za današnje čase precej.

Od nekdanj me je vodila misel, spraviti brezhibno obliko kvačnic na kvačice. Vsak krak kvačice bi moral dobiti z dvojnim

Slika 2.

prigibom pravokotni kolenčasti nastavek, kakor ga imata kraka kvačnice. (Glej sliko št. 1.) Tako preurejena kvačica ima celo odlično prednost pred kvačnico, ker je idealno okrogla in ni nevarnosti, da bi se čebele ob njenih priostrenih robovih poškodovale. Kljub temu, da odpade z uvedbo navedenih kvačic 40 dkg kovine na panj, stoje satniki v njih v isti brezhibni legi kakor pri kvačnicah.

Pred dvema letoma sem z enostavno šablono na roke zvil 10 kg primerno dolgih, pocinkanih kvačic in opremil z njimi 30 novih A. Ž. panjev. Za zabijanje teh sem uporabljal posebno, 4 mm debelo šablono ter poseben zabijač. Ako so kvačice običajne debeline, se ne krivijo in je zabijanje prava lahkota. (Glej sliko št. 2.)

Satniki stoje med takimi kvačicami enakomerno, 6 mm od sprednje stene, odnosno od okenca, kot pri kvačnicah, kar čebelarom skoraj onemogoča stavljenje prizidkov. Edina nevšečnost je, da se les pri pribijanju tu pa tam rad kolje. Temu se izognemo, ako vsako drugo kvačico pribijemo za kakih 5—7 mm nižje, ker ni ravno potrebno, da stoje vse v eni sami ravni vrsti.

Ob tej priliki moram omeniti še bojazen nekega čebelarja, češ da s kolencem kvačice lahko marsikatero matico pritisnemo ob satnikovo pokončno letvico. Priznavam, da to ni izključeno, a da bi matica ravno tu, na površini 2 cm² našla žalosten konec, bi bila silno redka možnost, dočim jo čaka »Damoklejev meč« navadno na površini 1813 cm² gorenjih in dolenjih letvic satnikov. Sicer so pa kvačnice z njihovim ostrim robovjem v tem pogledu vsaj toliko nevarne, če ne še bolj.

Namen teh vrstic je, priporočati ono, kar sem sam v dveh letih temeljito preizkusil, v izpopolnitev našega panja. Nove kvačice je založila D. Č. in si jih odslej lahko vsak čebelar nabavi po ugodni ceni.

Za mlade čebelarje

S. M.

Kar velja za oskrbovanje čebel v mesecu marcu, velja v pretežni večini tudi za mesec april in prvo polovico meseca maja: čebelar naj skrbi, da se bodo v tem času panji močno razvili, kajti od razvoja čebelnih družin v tej dobi zavisi predvsem količina pridelka medu in voska v času glavne paše, ki začenja pri nas okrog srede maja in traja več ali manj tja do konca meseca junija. S tem pa seveda ne mislim trditi, da količina pridelka ni odvisna od pašnih razmer, marveč z n o v a p o d č r t a t i, da pri enakih pašnih razmerah naberejo tisti panji

največ, katerim smo mi čebelarji in narava v času razvojne dobe (marec, april in deloma še maj) nudili vse možnosti, ki so potrebne za nagel razvoj čebelnih družin.

O pogojih, pod katerimi je zagotovljeno, da se panji tako krepko razvijajo, smo govorili že v marčni številki Slovenskega čebelarja. Omeniti nam je tukaj le še špekulativno vprašanje, s katerim skušamo od srede aprila pa vse do začetka kolikor toliko izdatne paše siliti matice k hitrejšemu in močnejšemu zaleganju. Takim panjem pokladamo vsak drugi večer (podnevi ne, ker bi lahko začele čebele ropati!) približno četrt litra medene raztopine. Kdor nima medu lahko poklada tudi sladkorno raztopino, ki naj ji primeša kake čebelam prijetne dišave, ki bo privabljala čebele in dražila matico. Prav isto dosežemo z odkrivanjem medu v panju samem. Armbruster pa priporoča tole: kot je znano, sede v tem času čebele v panju na satih, tako da je vse čebelno gnezdo pomaknjeno v bližino žrela. Zato je na tem delu satov, kjer je gnezdo, le zalega in prav malo medu. Če sedaj n. pr. obrnemo vsak drugi sat, tako da je tisti del, ki je bil prej spredaj, zadaj, smo na ta način čebelno gnezdo raztegnili po vsej globini panja. Ker smo tako napravili čebelarju v panju nek nered, ga bodo skušale zopet urediti in bodo pri tem prenašale med z enega konca sata na drugi konec. Tako bodo same nehote opravljale neke vrste špekulativno vprašanje. Opozarjam pa pri tem, da v tem času še ni primerno premeščati satov v panju. Vsak naj ostane na mestu, kjer je bil čez zimo. To velja seveda za tiste sate, na katerih imajo čebele svoje gnezdo.

Kdor je zožil gnezdo tako kot je bilo opisano v marčni številki Slovenskega čebelarja, se bo pri ponovnem pregledu začudil, kako so sati, na katerih je čebelno gnezdo, v celoti zaleženi. Zato naj jih ne obrača, marveč naj po potrebi razširi gnezdo. Če že hoče špekulativno krmiti, naj odpira sate z medom v onem delu panja, kjer ni matice. Prav za prav mu pa še tega ni treba, kajti čebele morajo že itak prenašati med iz enega oddelka panja v drugega in to je dovolj.

Pri vsem tem pa moram poudariti tole: paziti je treba, da pri odpiranju panjev ne uide preveč toplote. Zato imejmo v tem času mreže na okencih A. Ž. panjev zadlane z lepenko ali pa časopisnim papirjem!

Ne smemo pa misliti, da špekulativno vprašanje vedno deluje tako kot bi hotel čebelar. Slovenski izraz »vprašanje na roj« nam pove veliko v tem oziru. S vprašanjem na roj silimo čebele, da zauživajo oziroma predelujejo v sebi več hrane kot pa bi jo, če bi jih ne krmili. Ta obilica hrane pa povzroča, da se bolj močno

razvijejo mlečne žleze, s katerih izločkom (mlekom) čebele pitajo zalego. Ker se jim povečajo torej mlečne žleze, lahko prehranijo čebele z njihovim mlekom več zalege. Zato prav te čebele »silijo« matico k hitrejšemu zaleganju, k hitrejši razmnožitvi čebel, k rojenju. Če panji, ki jih špekulativno pitamo, torej nimajo dobrih matic, dovolj medu, cvetnega prahu, vode in toplote, bo ves naš trud zaman. Zato naj vsak čebelar v tem času ponovno in skrbno pregleda vse panje in na podlagi vestnih opazovanj ugotovi vse napake in nepravilnosti v razvoju čebelnih družin ter jih skuša čimprej popraviti in zbrisati.

V tem času si mora biti čebelar tudi že na jasnem, kako bo čebelaril: ali bo z rojenjem pomnožil število svojih družin ali pa bo skušal dobiti od njih čimveč medu in voska. V prvem primeru mora gledati na to, da bo dobil zgodnje in močne roje, v drugem primeru pa, kako bo preprečil rojenje.

Ustavimo se najprej pri čebelarjenju na roje. Ta način čebelarjenja je še najbolj enostaven in se danes, ko je cena medu precej nizka, na drugi strani pa se poživlja kupčija s čebelami, tudi izplača. Za takega čebelarja je najvažnejše, da ima močne panje z obilo hrane. Pusti naj jih lepo pri miru, skrbi naj zato, da bodo imeli zgodnjo pašo in da bodo toplo odeti; pa mu bodo rojili že v maju, da bo veselje. Na noben način pa naj panjem ne odpira medišča, če hoče imeti zgodnje roje. S tem bi roje zadržal vsaj za 3 tedne. Ugledni tuji čebelarji pa danes ne priporočajo več, da bi čakali rojev in priporočajo, da jih sami narejamo v času, ki je najbolj primeren z ozirom na pašne razmere. Najbolje je, če to storimo takoj v začetku paše, kajti le taki roji bodo potem nabrali toliko, da bodo imeli dovolj za zimo. O narejanju rojev pa tukaj ne bomo razpravljali, saj je bilo že dovolj napisanega v prejšnjih letnikih in številkah Slovenskega čebelarja. Vsak naj si izbere način, ki se mu zdi najbolj prikladen in dober.

Vsi drugi čebelarji pa, ki jim ni do rojev, se jih bodo zagotovo ubranili le na ta način, če bodo pravočasno zamenjali vse matice z letošnjimi mladnicami. Tega dela pa naj se ne loti tisti, ki še ni nikoli praktično opazoval, kako se brez škode na donosu v tem času vzrejujejo in izmenjavajo matice. Poizkusi naj letos to le pri enem ali dveh panjih. Poučne članke bo dobil v starejših letnikih Slovenskega čebelarja in v raznih čebelarskih knjigah.

Po veliki večini se rojenja tudi ubranimo, če v maju mesecu, ko čebele v A. Ž. panjih že močno podsedajo, prestavimo satje z zalego iz plodišča v medišče. V plodišču pustimo le sat z matico, ostali prostor pa izpolnimo s satniki,

v katere smo vdelali cele satnice. Nekateri samo delno predstavljajo, to se pravi, da denejo le nekaj satov iz plodišča v medišče, ostali prostor v medišču in plodišču pa izpolnijo bodisi z izdelanim satjem bodisi s satnicami. Trdijo namreč, da je to bolje, ker tako matice ne prekinemo v zaleganju. Res je to, res pa je tudi, da nam taki panji rajši roje, kot pa tisti, ki smo jim vseh osem satov predstavili iz plodišča v medišče. Pa ne samo to! Z redkimi izjemami predstavljamo pri nas v prvi polovici meseca maja. V tem času so že izležene ali pa vsaj zaležene vse tiste čebele, ki bodo v času glavne paše nosile med. Zato ni nič hudega, če matico nekoliko ustavimo v zaleganju, kajti ta odmor bo le v korist večjemu pridelku medu, ki bi ga drugače čebele porabile za prehrano zalege. Saj nekateri še celo omejujejo zalego v času glavne paše na ta način, da »pripro« matico le na dva, tri sate v plodišču. Sam tega še nisem poizkušal, pač pa sem matico omejeval v času glavne paše na sedem satov, tako da sem v plodišču zamenjal dva skrajna sata s slepima satoma, ali pa sem s skrajnih satov v plodišču od časa do časa urezoval satje. Toda o tem pozneje. Čebele so potem same z medom in obnožino omejile matico na pet satov in reči moram, da se to izdatno pozna pri pridelku medu. Zalega namreč zelo mnogo »stane« in to zlasti tista zalega ob času glavne paše, ki nam ne bo, ko se bo izvalila, takorekoč nič koristila. Sposobne za donašanje medu bi bile čebele iz te zalege namreč šele proti koncu junija, ko paša že ponehava. In kaj nam koristi, če imamo ob koncu paše panje nabite s čebelami? Večina naših čebelarjev pušča namreč matico da v času glavne paše neomejeno zalega. Da, še širijo ji plodišče na ta način, da ponovno predstavljajo zaležene sate v medišče. Tako razširjajo plodišče na 10—12 satov. V sredi junija dobe potem ogromne družine, ki niti nimajo dovolj prostora v panju, paša pa pojenjuje in žival sama ne ve, kaj bi. Seveda pa je drugače tam, kjer je paša tudi v mesecu juliju ali pa le v juliju. V takih krajih seveda ni treba omejevati zalege v maju in juniju.

Vse čebelarje, posebno pa še začetnike bi v tem mesecu rad opozoril na nekaj, na kar se je pri nas doslej obračalo le premalo pažnje, to je na pridobivanje voska. Satja vedno primanjkuje zlasti začetnikom. Pa tudi drugače ne pridelamo mi čebelarji niti toliko voska, da bi krili svoje lastne potrebe, kaj šele, da bi ga lahko prodajali ali morda celo izvažali. Naša tekstilna, kožna, metalurgična, elektrotehnična in kemična industrija, ki rabi zlasti mnogo voska, ne morejo kriti svojih lastnih potreb z voskom, ki ga pridelamo pri nas, marveč ga morajo uvažati. Vzroki takim razmeram so

predvsem v tem, ker mislimo, da čebele, ko izločajo vosek, delajo to le na račun pridelka medu in da je zato treba omejiti v panjih izločanje voska na najmanjšo mero. Vrag vedi, kdo je bil tisti, ki je prišel na dan na tako nesmiseln način s trditvijo, da porabijo čebele 10 kg medu za izločitev 1 kg voska. Ta trditev še danes v tej obliki straši čebelarje po raznih knjigah in vsak si misli: Hm! Deset kilogramov medu pa res ne dam za 1 kilogram voska. Res je taka! Toda ta trditev je napačno postavljena. Upravičeno lahko rečemo: avtomobil porabi na 100 km vožnje 10 l bencina; ne moremo pa postaviti v istem smislu trditve, da konj porabi na 100 km n. pr. 15 kg ovsa. Žival namreč ni stroj in rabi hrano tudi, ko stoji v hlevu in takorekoč nič ne dela. Prav tako je s čebelo. Čebela rabi hrano, če izloča vosek ali ne, morda jo porabi res nekoliko več, ko dela satje, vendar pa ne smemo trditi, da je porabila vse, kar je použila za izdelavo satja. Trditev torej, da porabijo čebele za izločitev 1 kg voska 10 kg medu ne drži. Tudi natančni poizkusi so to dokazali. Da, še več! Čebela mora v neki svoji življenjski dobi izločiti vosek. Če ji to zabranimo na ta način, da ji ne damo prostora, škodimo njeni odpornosti in sebi. Zdi se mi, kakor da bi kmet, ki bi se mu zdelo škoda sena, rekel: Pa ne bom molzel krave. Bo vsaj manj pojedla. Vemo namreč, da bi pri tem trpela žival in bi imel izgubo kmet. Prav tako ima torej izgubo čebelar, ker pridelava medu ravno toliko, kakor bi ga, če bi dal čebelam še možnost, da bi gradile satje, ali pa še manj. Kakor se namreč nabira drugim živalim ob času dobre prehrane na gotovih delih telesa maščoba, tako izločajo tudi čebelni organi zaradi obilne in tečne hrane ob dobri paši vosek, pa naj čebela to hoče ali ne. Če ga ne more porabiti za graditev satja, se iztroši na drug, za čebelarja brezkoristen način. Pa še nekaj so poizkusi dokazali. Pri normalni čebelni družini izločajo vosek čebele v starosti 9—15 dni. Iste čebele v tem času obenem hranijo črviče in morajo zato prebavljati mnogo hrane. Del te prebavljene hrane se spremeni v mleko, s katerim čebele krmijo zalego, preostali del pa izločajo čebele v obliki voska. Če sedaj čebele zaradi ovir, ki jih jim stavlja čebelar, ne morejo normalno graditi satja in izločiti odvisnega voska, ne morejo tudi v toliki meri proizvajati potrebnega mleka za hrano zalege. Torej čebelar ne trpi samo izgube zaradi manjšega pridelka voska, ampak bo imel tudi zaradi pomanjkanja zalege šibkejšo družino in zato tudi manjši pridelek medu. Kakor je razvidno iz navedenih dejstev, je vse delovanje čebelnega organizma v neki medsebojni vzročni zvezi in se torej napake pri enem delu

v panju maščujejo tudi v vseh drugih ozirih. Zato je prav, če se čebelarji po možnosti držite sledečih navodil: V panju moramo imeti v času paše vsaj en prazen satnik, da morejo čebele na njem graditi satje. Čim je v satniku vsaj do polovice dograjen, ga vzamemo iz panja in izrežemo iz njega satje. To ponavljamo ves čas, dokler čebele rade grade satje. Povečini je to satje trotovrsko. Če bi čebele zgradile čebelno satje in bi ga matica slučajno že zalegla, ga kljub temu vzamemo iz panja in ga morda dodamo kaki šibki družini; v ta panj pa damo zopet prazen sat. Nekateri priporočajo, da damo še celo v medišče po en do dva prazna satnika, v katere čebele zgrade satje in ga potem napolnijo z medom. Vendar pa to za naše pašne razmere ni potrebno in je dovolj če imamo prazen okvir v plodišču. Nekateri ta prazni sat imenujejo kontrolni sat. To pa zato, ker čebele najprej zastavijo na tem satu matičnjake. Tako vemo takoj, ne da bi pregledali ostalo satje, kaj »misli« panj: ali bo rojil ali ne. Imamo pa še neko korist od takih praznih satnikov v plodišču: čebele namreč manj roje, ker jim vedno znova nudimo priliko, da grade satje.

Ker pa je težko jemati iz čebelnih panjev vsak teden tak kontrolni okvir, si je g. Žnideršič izmislil neki drug način, ki ga je opisal že v enem izmed starejših letnikov Slovenskega čebelarja. Dal je napraviti v svojih A. Ž. panjih okenca tako globoka, da čebele lahko grade sat v okencu samem, t. j. med mrežo v okencu in satniki v panju. Sat zgrade seveda pravokotno na ostalo satje v panju. Zdi se mi to prav dobra rešitev problema in kdor bo delal nove panje, mu priporočam, da napravi okenca v plodišču panja debela vsaj 30 mm, mrežo pa naj pribije od zunanje strani na okence. Še bolje je seveda, če pritrdi na okence mrežo tako, da jo lahko odstrani, ne da bi mu bilo treba jemati okence iz panja. V tem primeru namreč najhitreje izreže iz okenca satje, ki so ga čebele dogradile in pri tem prav nič ne vznemirja čebele. Poizkusite!

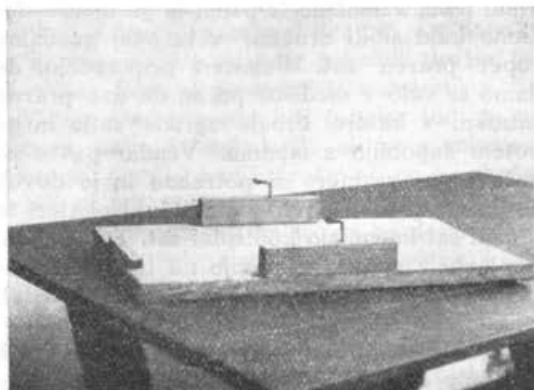
S čim si pomagamo pri naseljevanju enostavnih plemenilnikov s čebelami

Jos. Verbič

Navaden plemenilnik, ki mu često pravijo prašilnik ali popolnoma napačno tudi prašilček, naselimo z malim družcem prav tako in z isto lahkoto kot kranjiča. Če nekaj čebel odleti, ni nobene škode, ker se navadno vse vrnejo v svoj rojstni panj. Težje pa je to delo

pri malih enosatnih plemenilnikih, ki imajo, kakor vedo vsi oni, ki se zanimajo za novodobno vzrejo matic, dve stekleni steni.

Pri naseljevanju takih plemenilnikov s čebelami nam je potreben pomočnik. Ta dvigne eno šipo z vsem potrebnim opremljenega plemenilnika na zgornjem koncu, in sicer tako, da ostane njen spodnji konec še v zarezi, nagne plemenilnik v vodoravno ali malo po-

ševno lego in ga potem, ko čebelar ometavanj z vodo napršene čebele, naglo zapre. Če traja ometanje čebel tudi le nekaj sekund, odleti ali izleze iz plemenilnika in popada na tla mnogo čebel, ker tvori odprt plemenilnik v vodoravni legi zelo nizko in plitvo posodo, iz katere čebele hitro zlezejo na zgornji rob in čezenj; mnoge pa že pri ometanju padajo mimo plemenilnika.

Čebelarji s takim načinom naseljevanja niso zadovoljni in si poizkušajo drugače pomagati, pa kolikor mi je znano, ne s posebno srečo. Tudi meni so se že od nekdaj smilili mnoge na tla padle in pohojene čebele in začel sem misliti na odpomoč. Kot najpreprostejše sredstvo sem smatral dober sipalnik. Ker pa jih imamo in uporabljamo že dvoje vrst, ne kaže, da uvedemo še tretjo. Zato sem poizkusil, ako bi nam v naš namen ne mogel rabiti znani in praktični Stojkovičev sipalnik, ki ga sicer dobro uporabljamo pri ometanju čebel s satov o priliki odzemanja medu. Prišel sem do prav ugodne rešitve. Treba je le narediti preprosto ležišče za plemenilnik, in sipalnik je izvrstno uporabljen.

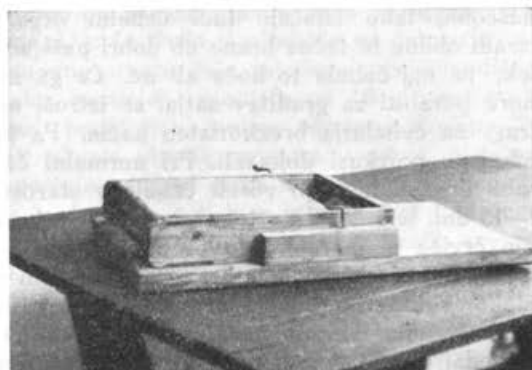
Ležišče obstoji, kot kaže podoba 1, iz lesene deske, ki je približno dvakrat tako dolga kot plemenilnik in nekaj cm širša. Na njen podolžni rob pribijemo na vsaki strani po eno 3—4 cm visoko letvico, in sicer tako, da sta za širino plemenilnika oddaljeni druga od druge. Ako sedaj v vsako letvico zgoraj pritrdimo kratek kljukast vijak, je ležišče gotovo.

Pri delu položimo plemenilnik na ležišče, dvignemo njegovo stekleno šipo ob zgornjem plemenilnikovem robu ter jo pomaknemo preko shrambe za medeno testo za toliko, da nastane odprtina, kolikršno ima sipalnik na spodnji strani. (Glej pod 2!) Sedaj poizkušajmo in se večkrat prepričajmo, če moremo šipo gladko potisniti v njeno naravno lego. Ko smo si to ročnost prisvojili, postavimo na plemenilnikovo odprtino sipalnik in okrenemo kljukasta vijaka čez podaljšek njegovega spodnjega ustja. (Pod. 3.) Sipalnik se prav tesno prime plemenilnika. Ako pa bi nastala med obema ozka odprtina, jo s primerno letvico zadelamo.

Čebele, ki jih ometamo v sipalnik, polzijo preko njegovih ovlaženih sten v plemenilnik, kjer lezejo na vse strani, in ven odleti le malokatera. Ko je zadosti čebel v plemenilniku, potisnemo šipo v naravno lego, odstranimo sipalnik in postavimo plemenilnik pokonci.

Naj še omenim, da se da sipalnik tako pritrditi na plemenilnik, da je obrnjen v nasprotno stran; če ga hočemo v taki legi porabljati, lahko naredimo ležišče tako dolgo kot plemenilnik.

Stojkovičev sipalnik lahko uporabljamo tudi pri ometanju čebel v čebelno sito. Tukaj je potreba, da na pokrovu (ali dnu) sita izrežemo odprtino, ki je za 1 cm ožja in krajša kot spodnja sipalnikova odprtina. Ker pa robovi odprtine ne leže vsi v isti ravnini in je eden njenih širših robov nekoliko višji, moramo tikoma ob enem širših robov narejene odprtine pritrditi nekoliko cm visoko letvico. Poleg

nje pa pritrdimo še dva kljukasta vijaka, ki sipalnikov rilasti podaljšek primeta in trdno držita.

Plemenilnike z lahkoto naselimo brez sipalnika, ako imamo presejane čebele že zbrane v čebelnem situ ali praznem medišču panja. Preskrbimo si zajemalko, v katero gre toliko čebel, kolikor jih rabimo za en plemenilnik.

Zajemalke so navadno poloblaste in z njimi težko pobiramo čebele s stropa in sten zlasti s kotov sita ali medišča. Zato sem si dal napraviti pločevinasto zajemalko, ki je

podobna nizki, prizmatični (štirikotni) odprti škatli, katere dno je 15 cm dolgo, 12 cm široko, stene pa 4 cm visoke. Z opisano pripravo gre delo imenitno izpod rok.

Ta članek sem napisal, da ustrežem onim čebelarjem, ki so se v preteklem letu pritoževali, kako težko je naseljevanje enosatnih plemenilnikov.

Pogled v slovanski svet

Vlaro.

Ob čehoslovaških čebelarskih listih. O nalogah, težnjah, delu in uspehu kake organizacije se najlaže poučiš iz njenega strokovnega glasila, kajti organizacijsko časopisje je kakor periskop, v katerem se odraža društveno življenje v vseh svojih odtenkih.

Pred mano na mizi leže lanski letniki najvažnejših čebelarskih listov iz bratske Češkoslovaške. Iz njih posnemam nekatere zanimivosti o tamkajšnjih čebelarskih razmerah in jih prinašam v obliki kratkega pregleda v informacijo našim čebelarjem.

Po državni statistiki iz leta 1934 je bilo predlanskim* zazimljenih na Češkoslovaškem 727.669 čebeljih družin. Medu se je pridelalo 3.777.665 kg v vrednosti 46.746.580 Kč, voska pa 184.305 kg v vrednosti 3.633.956 Kč. Čebelarjev je bilo 119.022. Nad polovico vseh čebelarjev je pripadalo kmečkemu stanu. Obrtnikov je bilo približno 13%, delavcev 10%, dočim je bil preostanek dokaj soraz-

merno porazdeljen na ostale poklice: učitelje, uradnike, železniške uslužbenke, gozdarje, trgovce, duhovnike itd. V splošnem se opaža, da zanimanje za čebelarsko stroko v vsej državi od leta do leta narašča. Od l. 1933. do l. 1934. se je zvišalo n. pr. število čebelarjev za 6.546, s tem v zvezi pa se je znatno dvignilo tudi število panjev.

Vrhovna čebelarska organizacija v češkoslovaški republiki je »Svaz zemských Ustředí včelařských spolku« (Zveza deželnih združenj čebelarskih društev), ki obsega pet združenj s z 1056 društv in 65.624 člani. Najmočnejše od teh je »Zemské Ustředí včelařských spolku pro Čechy« s sedežem v Pragi. V njem je vpisanih 32.426 članov, torej skoraj polovica vseh organiziranih čebelarjev. Društveno glasilo je »Česky včelař«, ki ga tiskajo na 40 straneh v 32.800 izvodih. Urejuje ga docent dr. Anton Schönfeld. Razen tega vzdržuje združenje še časopis »Včelařské rozhledy«, ki ga je osnoval pred 14 leti župnik I. Kitzberger, a je bil za časa njegovega življenja opozicijsko glasilo. Po njegovi smrti je prevzel uredništvo F. Eichner, naletel pa je s svojim temperamentnim nastopom na odpor celo med lastnimi somišljeniki. Število naročnikov je stalno padalo. Da reši list propada, ga je l. 1933 ponudil njegov založnik Neubert združenju, ki ga je prevzelo in reorganiziralo v svoje specialne namene. Žadnja tri leta se bavi list predvsem s plemensko vzrejo matic, urejuje pa ga znani strokovnjak v tem pogledu Vaclav Bařha. Opozicijska trakcija, tako zvano »Svobodno združenje prijatelja Ivana Kitzbergerja«, je v odgovor na to začela izdajati nov časopis z naslovom »Včelařsky obzor«. Drugi opozicijski list, ki je ugledal luč sveta šele lansko leto, je »Včelařská tribuna«. Oživitvoril ga je J. Gottwald z namenom, kakor pravi v svojem programatičnem uvodniku, da zaščiti interese podeželskih čebelarjev.

»Zemské Ustředí« za Moravsko (16.927 članov), Šlezijo (2946 članov), in Podkarpatsko Rusijo imajo skupno glasilo »Včela moravska«. List izhaja v Brnu, urejeval pa ga je do nedavnega preminuli dr. Stěpan Soudek. Po obsegu »Včela moravska« prav nič ne zaostaja za praškim bratom. Po rojstvu sta si dvojčka in obhajata letos že 70 letnico svojega obstoja. — K skupini zveznih listov se pridružuje končno še »Slovenski Včelař«, ki je samostojno glasilo »Zemského Ustředí« za Slovaško.

Organizacijsko časopisje je v preteklem letu posvečalo prav posebno pažnjo čebelji paši. Objavljenih je bilo več krajših in daljših člankov, med katerimi zavzemajo častno mesto oni, ki jih je napisal profesor V. Šístek, vodja poizkusne postaje za gojenje medečih rastlin v

* Članek pisal še lani. Ur.

Ctětini. — Značaj poljudne znanstvene razprave ima spis dr. A. Schöfelda »K racionalizaciji čebelje paše«. V njem razglablja o vplivih, ki ovirajo ali pospešujejo medenje rastlin, o procentualnem obsegu sladkorja v nektarijah posameznih rastlin ter o važnosti vprašanja oljnic po čebelah. Daljši članek je priobčil prof. Kolař v faceliji. Facelija velja pri Čehih za eno izmed najboljših medečih rastlin. S sistematično propagando jo skušajo čim bolj razširiti. Baje je tudi za krmo, primerna pa je tudi za zeleno gnojenje. Medi ves dan. Zlasti dobro se obnaša v lahki in peščeni zemlji. Izpod peresa prof. Pokornýja, ki je njen glavni propagator in omenjenega Kolařa je izšla v strokovni zbirki »Čebelarjev priročnik« kratka monografija, ki skuša osvetliti njen pomen ne le s čebelarskega, temveč tudi s splošno gospodarskega stališča.

Nadaljnji problem, ki je zanimal češke čebelarje v preteklem letu, je krmljenje čebel s konserviranim cvetnim prahom. S problemom sta se bavila tudi državna poizkusna zavoda za čebelarstvo v Liptovskem Hradku in Dolu. Inž. dr. Hejtmánek je tozadevne izsledke dokaj izčrpno popisal v dveh člankih, od katerih je izšel eden v »Češkem čebelarju«, drugi pa v »Moravski čebeli«. Njegova izvajanja dopolnjujeta razpravi inž. M. Bareša in dr. Jaroslava Svobode.

Da se že tudi Čehi bavijo z vzrejo čebel v večjih celicah, dokazuje referat V. Bat'he. V njem popisuje vse dotedanje uspele in neuspele poizkuse v tej smeri. Razlika med zvečanimi in normalnimi celicami je precejšnja, kajti po Rietscheju pride normalno na vsak kvadratni decimeter 800—820 celic. Merjenja so pokazala, da čebele, vzgojene v tej družini, po razsežnosti znatno nadkriljujejo druge čebele. — O zvečanih čebelah piše tudi živinozdravnik dr. Jaroslav Rytíř. Razen tega je objavljenih v »Včelařských Rozhledích« še več drugih njegovih informativnih sestavkov. (Trotovke, Matičnik, Triungulini, Plesen na pelodu itd.). Članki se odlikujejo po svoji temeljitosti in poljudnem slogu ter so naravnost poslastica za ukaželjnega čebelarja.

Od prevodov naj omenim razpravo W. Fyga »Bolezní matic«, ki je izšla svoječasno v *Schweizerische Bienenzeitung* kot rezultat njegovih večletnih znanstvenih raziskavanj na zavodu za mlekarstvo bakteriologijo v Bernu - Liebefeldu. Iz ruščine je preveden članek P. M. Komarova »Poizkusi razpošiljanja matic na velike razdalje.«

Ostalo čtivo obravnava kolikor toliko znana vprašanja iz vsakdanje čebelarske prakse. Posvečeno je deloma začetnikom, deloma naprednejšim čebelarjem. — Več kot tretjino vsake-

ga zvezka posameznih listov obsegajo končno poročila o delovanju društvenih edinic, sejni zapisniki, statistični podatki raznih strokovnih ustanov, pregledi iz tuje književnosti, odgovori in vprašanja, itd.

Vsi listi so tiskani na lepem, trpežnem papirju in zelo okusno opremljeni. Brez pretiravanja lahko rečem, da stoje na taki višini, kakor malokateri drugi inozemski tozadevni časopisi. Vsem našim čebelarjem, zlasti onim, ki obvladajo češčino, jih toplo priporočam.

Poročilo

o rednem letnem občnem zboru Slov. čebelarskega društva, dne 11. aprila 1937 v Celju.

Po društvenih pravilih je bil sklican letošnji redni občni zbor v Celje. Vršil se je v dvorani Obrtnega doma, ki je bila popolnoma zasedena. Zborovanje je poteklo v najlepšem redu ter v složenem in stvarnem razpravljanju društvenih zadev, kar je vse pohvale vredno. Od 8. do 10. ure je bil občni zbor »Zveze podružnic za mariborsko okrožje«, od pol 11. do 15. ure pa občni zbor osrednjega društva.

Ko je tajnik ugotovil na podlagi predloženih pooblastil pravnomočno zastopstvo gg. delegatov, je g. predsednik prof. Josip Verbič zborovanje otvoril.

Najprej je ugotovil, da je bil zbor pravilno sklican ter da je po zapisniku zastopanih 65 podružnic s 103 glasovi in da je občni zbor po § 13. društvenih pravil sklepčen. Ker je bilo na zborovanju navzočih skupno okrog 120 do 130 čebelarjev, je g. predsednik prosil, da so se čebelarji, ki niso bili delegati in niso imeli pravice glasovati, vsedli ločeno od delegatov. Pozdravil je vse navzočne, posebno pa g. čebelarskega referenta Josipa Okorna, ki je zastopal bansko upravo, dalje referenta g. Kocuvana, kot zastopnika okrajnega načelnika ter g. referenta Cimermana, kot zastopnika načelnika celjske občine. Vse gg. zastopnike je prosil, naj sporoče svojim oblastem toplo društveno zahvalo za udeležbo na občnem zboru in prošnjo, da bi njih oblasti podpirale težnje našega društva in podružnic. G. referent Cimerman je sporočil občnemu zboru tople pozdrave g. mestnega načelnika.

Za overovatelja zapisnika sta bila izvoljena gospoda Franc Lenarčič iz Ptuja in Drago Bitenc iz Krškega.

Po otvoritvi je podal g. predsednik predsedniško poročilo. Omenil je zlasti pregled čebelnjakov v ptujskem okraju, kjer je bilo pregledanih glede na zdravstveno stanje preko 13.000 panjev, o razkuženju obolelih panjev, o podpori banske uprave, o zavarovanju čebelarjev in novem tozadevnem pravilniku, o predlogu odbora banski upravi za izboljšanje našega čebelarstva, o delu »Zveze« v Beogradu, o Janševem domu in sladkorju. Po tem poročilu je predlagal vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, ministru za kmetijstvo g. Svetozarju Stankoviču in banu g. dr. Marku Natlačenu, kar so navzoči čebelarji odobrili soglasno z velikim navdušenjem.

Ker se k debati k predsednikovemu poročilu ni nihče oglašil, je g. predsednik prosil tajnika, da je podal svoje poročilo.

Tajniško poročilo. Delovanje odbora v letu 1936 je gg. delegatom povečini že znano iz društvenega glasila. Vendar je potrebno, da podam opis delovanja v preglednem izvlečku, da bo vsem delegatom mogoče to delo jasno presoditi.

Predvsem se spominjam naših zaslužnih mož, ki so nas po svojem trudapolnem delu zapustili in počivajo v večnem snu. To so pokojni g. Franc Stupar, ravnatelj Kmetijske družbe v p. Bil je večletni sotrudnik našega lista. Umrli je v Vodicah. V Makolah je umrl g. Ludovik Černež, okrajni šol. nadzornik. Bil je član širšega odbora glavnega društva, član odbora Zveze v Celju, sotrudnik in predavatelj, vsestransko aktiven graditelj pri našem društvu. G. Franc Lunder, višji davčni upravitelj v Ljubljani, ki je mnogo svojih moči posvetil predvsem ljubljanski podružnici ter g. Ivan Šega, šolski upravitelj v pokoju na Jesenicah, sotrudnik in predavatelj, ki je deloval posebno v prospeh gorenjskega čebelarstva. Vsem naša najtopplejša zahvala in večna jim »Slava«.

Naj omenim še pomembno visoko odlikovanje z redom sv. Save V. stopnje, ki sta ga prejela g. Jan Strgar iz Boh. Bistrice in g. Jakob Virijent iz Olševka pri Kamniku. Obema naše srčne čestitke!

Dolžnost nas veže, da izrečemo hvaležnost in zahvalo predvsem naši banski upravi, ki je s podporami podružnicam podpirala naše čebelarstvo. Enako zahvalo izrekamo tudi čebelarскому referentu g. Okornu, ki nas je pri banski upravi v vseh čebelarskih zadevah podpiral po svojih najboljših močeh. Prosimo ga, da našo zahvalo sporoči predsedstvu banske uprave s prošnjo, da bi nas podpirala tudi v bodoče. Nadaljnjo zahvalo izrekamo Drž. veterinarskemu bakteriološkemu zavodu in njegovemu voditelju direktorju g. dr. Hribarju, ki je, kakor prejšnja leta, tudi v letu 1936 izvršil nebroj preiskav in s tem pomagal boljšati zdravstveno stanje naših čebel. Ko pa izrekamo zahvalo našim dobrotnikom, mi je dolžnost, da izrečem zahvalo in toplo priznanje vsem našim podružničnim odborom, posebno gg. predsednikom, tajnikom in blagajnikom, ki požrtvovalno delujejo v prospeh našega čebelarstva.

Odbor. Na podlagi žreba so leta 1936 odpadli iz odbora: gg. predsednik Verbič in Arko iz ožjega odbora, Bitenc in Peterlin, kot zastopnika podružnic iz bivše Kranjske, Lenarčič in Močnik kot zastopnika podružnic iz bivše Štajerske. Občni zbor pa je dne 5. aprila 1936 te gospode zopet izvolil v odbor. Na podlagi lanskih volitev je bil odbor takole sestavljen:

Ožji odbor: prof. Verbič, predsednik; Henrik Peterlin, I. podpredsednik; Slavko Raič, II. podpredsednik; Mirko Dermelj, tajnik in blagajnik; Adolf Arko, Janko Babnik, Anton Znidaršič, Stane Mihelič pa kot odborniki. G. Avgust Bukovec kot urednik društvenega glasila je bil v odboru kot virilist.

Poleg prej imenovanih so bili še sledeči odborniki: Drago Bitenc za krški okoliš, Julij Mayer za kamniški okoliš, Alojzij Peterlin za kočevski okoliš, Jan Strgar za radovljiški okoliš, Vencelj Malovašič za notranjski okoliš, Rudolf Gallob za prevajški okoliš, Franc Lenarčič za ptujski okoliš, Peter Močnik za mariborski okoliš, Ivan Ribič za ljutomerski okoliš, Anton Štefanciosa za rogaški okoliš.

Namestniki so bili gg.: Česenj Karol iz Kranja, Bačič Alojzij z Viča in Grčar Tit z Barja.

Pregledovalca računov: gg.: Ivan Šmajdek, šol. upravitelj v pok. v Stožicah in Ivo

Verbič, glavni blagajnik splošne bolnice v Ljubljani.

Odbor je imel tudi lansko leto mnogo posla z urejevanjem društvenih zadev. Imel je 39 sej — 36 sej ožjega odbora in tri seje širšega. Posebno važno delo je imel z urejevanjem pasišč ter zatiranjem čebelnih kužnih bolezni. Predelal je tudi nova pravila »Zveze« v Beogradu, pravilnik o zatiranju čebelnih bolezni, pravilnik sklada za zavarovanje proti škodi po čebelnih kužnih bolezni. Na več sejah je razpravljal o izboljšanju pasišč, o vzreji matic in izboljšanju naše čebelne družine. Vse te razprave so bile vodilne smernice, ki so se po njih ravnali gg. predavatelji pri predavanjih. Poleg tega pa je odbor razpravljal in pripravljal še druge društvene zadeve, posebno o rejnih okrožjih, v katerih hoče s pomočjo domačih čebelarjev gojiti čisto pasmo naše čebele.

Pasišča, o katerih je odbor lansko leto razpravljal na več sejah, pridejo letos ponovno na dnevni red. Takrat bo o njih podal poročilo gospod predsednik.

Zatiranje kužnih bolezni. Že več let se je širila po nekaterih krajih kuža čebelne zalege. Od te bolezni so ogroženi posebno okraj zahodno ogrske meje. Izdelal se je načrt, po katerem naj bi se začelo zatirati vse kužne bolezni. Prvi naj bi prišel na vrsto ptujski okraj. V ta namen je društvo vložilo na ministrstvo prošnjo za primerno podporo. Prvo prošnjo je ministrstvo odklonilo. Upamo pa, da nam bo drugo prošnjo ugodno rešilo. S preiskavo čebelnjakov se ni moglo odlašati, zato je širši odbor odobril predlog Zveze v Celju in dal sredstva na razpolago, da se je pregled vseh čebelnjakov v ptujskem okraju mogel začeti takoj. V ta namen je društvo najprej izobrazilo čebelarske izvedence in izdalo profesor Verbičev brošuro »Čebelne bolezni«. Pet izvedencev je lansko leto meseca junija, julija in avgusta pregledalo vse čebelnjake v ptujskem okraju. Sumljivi sati so bili poslani Veter. bakt. zavodu v Ljubljani v preiskavo. Ta pregled je pokazal mnogo dobrih in slabih strani ondotnega čebelarstva in je nudil društvu mnogo važnih podatkov. Letos bo društvo izvedlo ponovni pregled okuženih čebelnjakov, prihodnje leto pa nadaljevalo z zatiranjem še v drugih okrajih. Delo, ki so ga izvedenci izvršili, je bilo skrajno naporno in jim gre zato topla zahvala. Za naše čebelarstvo pa bo ta društvena akcija velikega pomena. Vse delo je vodila Zveza v Celju, podrobno delo pa g. Lenarčič v Ptuj. Tudi tema dvema izrekamo še posebno toplo zahvalo.

»Slovenski Čebelar« je izhajal redno. Lansko leto je bilo njegovo 39. leto izdajanja. Urejeval ga je g. Avgust Bukovec. Tudi lani ga je tiskala Jugoslovanska tiskarna. Razpošiljali smo ga v 3256 izvodih na 415 različnih pošt. Dobivali so ga: podružnični člani 2554 izvodov, direktni člani 631 izvodov, v zameno 32 izvodov, brezplačno 39 izvodov; skupaj 3256 izvodov. Število članstva je naraslo za 82.

Kakor prejšnja leta, smo list pošiljali tudi lansko leto v tujino, in sicer v Italijo 67, v Nemčijo 2, na Češkoslovaško 10, na Poljsko 5, v Bolgarijo 1, na Koroško 16, v Avstrijo 1, v Ameriko 5 izvodov; skupaj 107 izvodov.

Poleg »Slov. Čebelarja« je društvo lani izdajalo tudi znanstveno prilogo »Obzornik«, ki je imela 357 naročnikov. Ker pa bi moralo biti najmanj 600 do 700 naročnikov, je društvo prilogo letos opustilo, ker ni imelo na razpolago zadostnih sredstev za kritje tozadevnih stroškov in ker ni pri-

čakovati večjega števila naročnikov. Prilogo je urejeval predsednik »Zveze« Henrik Peternel.

Podružnice. Leta 1936. je imelo društvo 143 podružnic. Med temi je 133 podružnic aktivno sodelovalo, 10 pa ni delovalo. Dela pa se na to, da se bo delovanje teh podružnic zopet oživilo. Nekatere podružnice so izvolile na občnem zboru posebne odseke, ki imajo nalogo voditi podrobno delo v podružnici. Ti odseki so propagandni, predavateljski, dramski, odsek za izboljšanje čebelne pasme in odsek za izboljšanje paše. Želimo, da bi novi odseki imeli mnogo uspeha in odziva tudi pri drugih podružnicah.

Seznam podružnic in število članov je sledeče:

Bled 13, Boh. Bistrica 23, Blejska Dobrava 10, Borovnica 21, Boh. Bela 6, Breznica 27, Barje 36, Bloke 12, Cerknica 6, Cerklje-Kranj 12, Cerklje-Krka 11, Črnomelj 32, Dol. Logatec 33, Domžale 13, Dovje-Mojstrana 17, Dol-Ljubljana 6, Dobrepolje 10, Dobrova-Ljubljana 21, Gorje-Bled 25, Horjul 14, Hrušica 14, Jesenice na Gorenjskem 36, Krka 10, Krtina 36, Kranj 28, Krize 28, Kočevje 15, Kamnik 35, Laze-Planina 7, Leskovec-Krško 56, Ljubljana 94, Metlika 26, Medvode 17, Mirna peč 19, Novo mesto 66, Naklo 30, Preserje 14, Poljane-Sk. Loka 23, Polhovgradec 15, Pribinci 16, Rob 5, Ribnica 19, Radovljica 31, Račna 5, Sevnica 17, Stari trg-Rakek 20, Smlednik 19, Sv. Vid-Cerknica 15, Sodražica 15, Skarčna 10, Selca-Zelezniki 31, Senovo-Rajhenburg 20, Šmartno-Litija 15, Stična 23, Škofja Loka 18, Št. Rupert-Mokronog 7, Šmarjeta-Nov. mesto 15, Trebnje 36, Trbovlje 36, Tacen-Št. Vid 24, Vič 37, Vodice 13, Vel. Lašče 15, Vrhnika 34, Vnanje gorice 9, Zagorje 17, Zakot-Brežice 19, Žaljna 15, Žužemberk 25, Rim. Toplice 12, Hotič 8, Bogojina 21, Beltinci 18, Braslovce 14, Bočna 22, Celje 32, Črna-Prevalje 24, Dol. Lendava 35, Dravograd 24, Fram 13, Guštanj 17, Hoče 7, Jurovci 14, Jarenina 11, Konjice 16, Kapela-Radenci 13, Kozje 8, Ljutomer 28, Laško 20, Ljubno 12, Makole 17, Mežica 41, Marenberg 5, Muta 15, Markovci 20, Maribor 37, Mursko polje 14, Mozirje 24, Ormož-Vel. Nedelja 29, Prevalje 25, Podpeca 20, Ptuj 32, Podova-Rače 13, Ruše 27, Rogatec 20, Rogaska Slatina 16, Savinjska dolina 14, Selnica ob Dravi 25, Slov. Bistrica 28, Slovenjgradec 17, Središče ob Dravi 17, Sv. Lovrenc 6, Sv. Francišek 9, Sv. Trojica 14, Sv. Andraž 10, Sv. Benedikt 9, Strigova 7, Sv. Jurij ob Ščavnici 15, Sv. Jurij ob juž. žel. 37, Št. Ilj-Turjak 15, Št. Janž-Dr. polje 10, Šmarje-Jelše 11, Šmartno-Dreta 14, Šoštanj 19, Šmartno-Paka 20, Št. Janž-Vin. gora 24, Velenje 16, Zgor. Dravsko polje 13, Št. Danijel 13, Žetale 13.

Zveza v Celju druží v svojem krogu vse podružnice bivše Štajerske in prireja za svoje člane vsako leto mnogo predavanj. S tem vrši v naši organizaciji zelo važno funkcijo. Predseduje ji že več let g. župnik v p. Henrik Peternel, ki ima v okrožju Zveze največ predavanj. Za to njegovo delo se mu najlepše zahvaljujemo.

Zveza jugoslov. čeb. društev v Beogradu. O njenem delovanju bo poročal g. predsednik.

Predavanje in tečaje je naše društvo tudi lansko leto prirejevalo v večjem obsegu, kolikor je bilo pač sredstev na razpolago. Manjka nam pač podpora ministrstva za predavanja, ki jo je naše društvo dobivalo prejšnja leta po »Zvezi«. Predavanja so za napredek čebelarstva tako važna, da bi morala Zveza v Beogradu zastaviti vso svojo moč, da bi kmetijsko ministrstvo začelo

subvencijo zopet nakazovati. Kajti le s predavanji je mogoče naše člane seznanjati o novih pridobitvah čebelarstva. Brez predavanj je napredek nemogoč, ker si naši člani ne morejo nabaviti potrebnih učil. Zato bo naše društvo napelo vse moči, da bo doseglo zopetno izplačevanje subvencije za predavanja.

V bodoče namerava odbor v posebnih tečajih izobraziti zopet nekaj čebelarskih izvedencev za zatiranje kužnih bolezni.

Naše strokovne knjige. Društvo ima v zalogi že nekaj čebelarskih knjig, ki jih razpečava. Najvažnejši sta brošura prof. Verbiča »Čebelne bolezni«, ki je z njeno pomočjo mogoče uspešno zatirati čebelne kužne in ostale bolezni, druga pa je Jugova knjiga »Praktični čebelar«, ki vsebuje vse strokovno gradivo za začetnike in tudi za izkušene čebelarje. Poleg teh dveh knjig ima društvo še Miheličev spis »Anton Janša«, prof. Verbičev brošuro o »Uporabi in vrednosti medu« ter nekaj nemških knjig. Leta 1936 je bilo prodanih vseh knjig za preko 16.000 din, kar je vsakakor razveseljiv dokaz ukaželnosti našega članstva. Ako bi bile gospodarske razmere boljše, bi članstvo pokupilo še več knjig.

Dom Antona Janše. Sedaj, ko imamo svoj dom, šele vidimo, kako zelo nam je bil potreben. Vodstvo Društvene Čebelarne je v domu uredilo lepo prodajalno, ki dela čast društvu. V teku leta, ki smo ga prebili v domu, se je izkazalo, da so bile vse adaptacije solidno izvršene, vse leto se ni pokazala nikaka napaka in je zato odpadlo sleherni popravo. Čebelarna ima prilično še dosti prostora, vendar pa bo kmalu potrebovala novo skladišče. Upravni oddelek ima v domu svoje seje, knjižnico, muzej itd. Za vse to pa ima premalo prostora. Nujno bi bilo potrebno, da bi se v dom preselilo tudi tajništvo, ki vzajemno deluje s Čebelarno, ker se organizatorno delo vedno bolj veča. V ta namen bi pa društvo zelo potrebovalo dobrotnika, ki bi se ga spomnil z večjim zneskom. Dom služi prav dobro svojemu namenu.

Zdravstveno stanje čebel je v naši banovini v celoti zadovoljivo. Odbor je stalno v stiku z Državnim veterinarskim bakteriološkim zavodom, ki vrši za društvo pomembno delo. Naši člani so se že precej privadili opazovati zdravstveno stanje svojih čebel in pošiljajo v sumljivih primerih čebele omenjenemu zavodu v preiskavo. To je velik korak naprej, kajti le z zdravimi čebelami je mogoče doseči popolne uspehe. Priporočamo, da člani skrbno pazijo na svoje čebele in vsak sum bolezni javijo Veter. bakt. zavodu ali pa društvu. Veter. bakt. zavod sprejema v preiskavo obolele žive in mrtve čebele ter satje z zalego. Vse pa je treba pravilno zaviti v papir, da pride pošiljka nepokvarjena na naslov. Zelo priporočamo prof. Verbičev knjižico »Čebelne bolezni«, ki podaja točen pouk in navodila. Kako društvo deluje pri zatiranju čebelnih bolezni, sem omenil že prej.

Plemenilna postaja. Za uspešno čebelarjenje je potrebna zdrava, dobra in čista pasma. Lastnosti čebel so odvisne od dobrih matic, ki jih dobimo s pravilno vzrejo. Propagando za to vrši z velikim trudom naš g. predsednik, ki vodi plemenilno postajo, tečaje o vzreji matic ter piše članke v Sl. Čebelarja. V zadnjem času opažamo, da so se začele za to vprašanje zanimati podružnice in člani sami. Društvo vzdržuje v Kamniški Bistrici plemenilno postajo, ki naj širi zanimanje za vzrejo polnovrednih čebel.

Gospodarski položaj se lansko leto še ni okrepil. Stalno nas težijo slabe letine, ki se vrste druga za drugo. Splošno primanjkuje medu in voska. V premnogih krajih morajo čebelarji segati po sladkorju, da ohranijo čebele žive. Cena medu stoji na isti višini kot zadnja leta, cena voska pa se je dvignila. Žive čebele se zelo kupujejo in odhajajo preko meje. To vrše naši čebelarji trgovci, pa tudi prekupevalci s Koroške. Vračamo se zopet v one čase, ko se je pri nas razvijalo čebelarstvo bolj zaradi kupčije z živimi čebelami, kot zaradi medu.

Knjižnico vodi g. prof. Raič. Odbor je v zadnjem času nakupil nekaj novejših knjig, vendar pa jih manjka še mnogo. Ker ni sredstev, bomo morali z nakupom še počakati.

Opazovalne postaje je vodil tudi lansko leto g. Majer, šolski upravitelj v Dobu. Skupno število vseh znaša sedaj že 31. Na eni strani je to znamenje naše vsestranske aktivnosti, na drugi pa se seveda s tem pomnožujejo stroški. Ako bi hotel odbor ustreči vsem prošnjam za ustanovitev opazovalnih postaj in če bi društvo imelo sred-

stva na razpolago, bi imeli sedaj že 50 postaj. To je znak, kako naši čebelarji žele čim bolj napredovati. Škoda, da jim društvo ne more ugoditi. Mnoge podružnice so si postajo ustanovile same s pomočjo podpore banske uprave, pa tudi društvo jim je pomagalo s tem, da je pripomoglo k nakupu tehtnice.

Izvoz naših čebel. Izvoz živih čebel v tuje države se je poživil. Lansko leto je prišlo več tujih prekupevalcev, ki so kupovali čebele po dravski banovini. Za naše domače trgovce s čebelami je to gotovo velika škoda, škoda pa je tudi za sloves naše čebele, ki se iz Koroške prodaja pod tujim imenom. Po Gorenjskem se je to prekupevanje sicer ustavilo, po Dolenjskem pa se je precej razvilo. Na drugi strani pa moramo ugotoviti, da se našim čebelarjem nudi prilika za prodajo, ki jo moramo upoštevati. Vendar pa bo treba zavzeti načelno stališče, ali naj društvo to prekupevanje podpira ali preprečuje.

Sklepam svoje tajniško poročilo in prosim, da ga občni zbor odobri. — Tajnikovo poročilo je bilo odobreno. (Pride še.)

Mesečni pregled za marec 1937

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže										Toplina zraka			Dni je bilo						
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih dkg	največ pri- dobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovitih			
		1.	2.	3.	1.	2.	3.														
		mesečni tretjini dkg						pri- dobil	po- rablil	dkg	dne	C°									
Blejska Dobrava . .	577	—	—	—	60	45	55	—	160	—	—	+13	—	0	+6.42	8	7	3 20	7	4	2
Breg-Križe.	483	—	—	—	30	20	30	—	80	—	—	+12	—	1	+5.54	2	14	3 23	7	1	10
Kranj	385	—	—	—	50	60	75	—	185	—	—	+16	—	2	+5.72	17	20	3 24	7	—	13
Virmaše-Škofja Loka .	361	—	—	—	15	40	45	—	100	—	—	+17	—	1	+7.94	14	20	4 18	13	—	29
Tacen-Šmarna gora .	314	—	—	10	35	40	15	—	80	5	26	+18	—	0	+6.43	19	20	4 23	7	1	28
Barje.	289	—	—	—	40	70	45	—	155	—	—	+16	—	2	+7.13	17	11	3 14	17	—	12
Dob	305	—	—	—	40	60	30	—	130	—	—	+18	—	3	+6.98	12	18	3 27	3	1	15
Rova	350	—	—	—	45	80	70	—	195	—	—	+18	—	2	+7.06	14	22	3 16	12	3	9
Škorno-Novi kloster .	450	—	—	—	15	5	55	—	75	—	—	+18	—	2	+6.21	10	9	3 11	20	—	15
Sp. Ložnica-Zalec . .	252	—	—	—	35	60	60	—	155	—	—	+15	—	3	+5.37	21	9	4 11	20	—	21
Leveč-Sl. Bistrica . .	355	—	—	—	75	50	200	—	325	—	—	+17	—	2	+6.05	20	13	5 12	17	2	23
Muta	387	—	—	—	60	110	110	—	280	—	—	+17	—	2	+5.14	18	16	7 18	13	—	25
Sv. Duh-Selnica . . .	536	—	—	—	40	35	35	—	110	—	—	+11	—	2	—2.59	8	8	6 13	18	—	12
Studenci-Maribor . .	265	—	—	—	50	115	30	—	195	—	—	+20	—	2	+7.16	11	12	3 17	8	6	22
Cezanjevci.	182	—	—	—	110	190	140	—	440	—	—	+20	—	2	+6.87	17	17	2 13	17	1	29
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	40	60	100	—	200	—	—	+21	—	2	+6.97	12	11	2 15	7	9	18
Žetale-Rogatec . . .	322	—	—	—	20	85	5	—	110	—	—	+19	—	1	+7.37	14	13	4 16	15	—	22
Donačka gora-Rogatec	397	—	—	—	40	30	40	—	110	—	—	+22	—	2	+7.03	21	12	4 12	13	6	20
Kozje	307	—	—	—	40	55	65	—	160	—	—	+15	—	0	+6.11	4	16	4 20	10	1	17
Leskovec-Krško. . . .	186	—	—	—	60	60	50	—	170	—	—	+17	—	2	+10.24	17	9	4 14	—	17	6
Zakot-Brežice	156	—	100	—	100	20	90	—	110	45	17	+15	—	1	+8.75	20	16	3 16	11	3	18
Toplice-Dolenjsko . .	179	—	—	—	50	140	30	—	220	—	—	+15	—	0	+7.03	18	17	2 15	14	2	24
Krka	300	—	—	—	50	105	55	—	210	—	—	+17	—	2	+10.35	18	11	3 2	8	—	28
Št. Janž Dol.	347	—	—	—	20	35	70	—	125	—	—	+20	—	0	+6.48	8	12	4 21	8	2	7
Št. Vid-Stična	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+20	—	5	+5.71	13	8	3 18	12	1	12
Cerknica	575	—	—	—	20	30	20	—	70	—	—	+15	—	4	+5.05	7	14	3 22	7	2	21
Sv. Gregor-Ortnek. . .	736	—	—	—	25	35	40	—	100	—	—	+19	—	3	+4.68	18	14	5 12	11	8	25
Novo mesto	180	—	—	—	40	140	40	—	220	—	—	+24	—	2	+7.75	21	15	4 17	11	3	5
Šmarjeta	375	—	—	—	30	30	50	—	110	—	—	+20	—	0	+7.61	21	14	3 11	9	11	31
Valpča vas	280	—	—	—	60	70	30	—	160	—	—	+21	—	1	+10.50	19	10	3 11	12	8	10

Vsi panji so A.-Ž. sestava.

*) Panj je ropal.

Opazovalne postaje

Kranj: Pri takem vremenu — umljivo — je zastoj v razvoju za 14 dni.

Virmaše: Vse izletne dneve so pridno nosile obnožino in panji imajo precej zalege.

Tacen: Vrbje je v najlepšem cvetju, čebelnice pa morajo doma ždeti! Zaradi vetrovnega vremena jih je mnogo ostalo zunaj. V sneg so zelo močno silile in sem moral žrela zadelati s snegom in tudi zapreti z zapahi. Vse kaže, da jih bomo tudi letos morali pitati!

Dob: Oba dneva 16. in 17. sta bila za naše čebela črna dneva: zaradi hladnega nenavadnega vetra jih je na tisoče obležalo pred čebelnjakom! Dne 27. pa so silile v nanovo zapadel južni sneg, kjer jih je na stotine obležalo. Pitalnike sem napolnil z vodo — in rešil mnoge čebele pred otrpnjenjem izven panja. Rabile so pač vodo za obilico zalege!!

Skorno: S strahom opazujemo naše panje in komaj čakamo prve paše. Pičle zaloge ginevajo — za sladkor ni denarja. Nekateri tožijo o ropanju.

Sp. Lažnica: Po velikonočnih praznikih so letale v »belo smrt«. Zadelal sem panje, da

so bila žrela v popolni temi, pa tudi to ni pomagalo.

Studenci: Zaradi slabega vremena je izlet nemogoč. Zato si tudi niso mogle nabrati obnožine — opažam velik zastoj v razvoju.

Cezanjevci: Poraba je ta mesec izredno velika! Sodim, da je nabrana obnožina zapeljala matice k obilnemu zaleganju. Paziti bomo morali, da ne bodo panji začeli cepati od lakote!

Nedeljica: Zaradi vednega vetrovnega vremena nismo mogli izvršiti niti pomladnega pregleda. Zato so marsikaterega slabiča ali brezmatičnega izropale. Vseh svojih 26 čebelarških let nisem videl toliko srditega ropanja kot to pomlad!

Leskovec: Pomanjkanje vode je sililo čebele, da so ob najneugodnejšem vremenu zapuščale panje in jih je tako mnogo našlo smrt v snegu ali na mrzlih mokrih tleh.

Brežice-okolica: Sredi meseca je zacvetela vrba, ki je dala 1 kg donosa. Žal, da je bilo nadaljno vreme zelo neugodno. Mnogi panji že podsedajo in pojavili so se že prvi troti.

Društvene vesti

Pasišča. Gotovo bo naše člane zanimalo, kaj je občni zbor sklenil glede ureditve pasišč. Razprava o pasiščih je bila na občnem zboru vsestransko stvarna. Najprej je podal g. predsednik svoje poročilo in pojasnil delo in stališče glavnega odbora, ki se je ves čas držal sklepov lanskega občnega zbora in ankete z dne 17. maja 1936. Nato je poročal g. referent Josip Okorn o stališču banske uprave. Za njim so podajali svoja mnenja razni gg. delegati. Koncem debate je občni zbor odobril vsa poročila in sklenil, da naprosi kraljevsko bansko upravo, da že za letošnjo jesen določi na licu mesta posamezna ajdova pasišča, stojišča za tuje čebele in število, koliko čebelnih družin se bo smelo postaviti na določena stojišča. Ta pasišča in stojišča bodo letos določena najprej za ptujsko, ljutomersko in murskosoboško polje, za druga pasišča bo ostala v veljavi še dosedanja uredba. Drugo leto bodo urejena tudi druga pasišča po ostalih krajih banovine.

Čebelarско društvo je o sklepu občnega zbora že obvestilo bansko upravo in banska uprava je že zahtevala podatke od okrajnih načel-

stev. Najbrž v mesecu maju bo pasišča določila posebna komisija, ki jo bodo tvorili zastopnik banske uprave, občine, čebelarške podružnice in glavnega društva ter zastopnik prevaževalcev. Z uredbo pa bo določeno, kako bodo prijavljali čebelarji svoje čebele za prevoz v pašo.

Tečaj za vzrejo plemenskih živali (matic). Teoretični in praktični tečaj bo 6. in 7. julija t. l. v Ljubljani. 8. julija bo ogled čebelne plemenilne postaje na Kopskih v Kamniški Bistrici. Tečaj se prične ob 10 dopoldne pri čebelnjaku g. prof. Verbiča, Streliška ul. 32. Prijave sprejema društvo do 15. junija. Število udeležencev je omejeno. Neprijavljenim udeležba ne bo dovoljena.

Čebelna plemenilna postaja v Kamniški Bistrici. Plemenišče se nahaja na Kopskih, ki so pol ure pred izvirom Bistrice in bo otvoreno 1. maja t. l. Poraba je za člane brezplačna. Vsak čebelar mora prinesiti svoje matice v plemenilnikih sam. Znani in zanesljivi člani smejo postaviti svoje rojičke v hramčke sami. Ostali naj jih s svojim natančnim naslovom izroče varuhu plemenišča, ki

biva v sosednji hiši. Kdor namerava postaviti matice na plemenišče, mora to vsaj dva dni prej po dopisnici javiti vodstvu čebel, plemenilne postaje v Ljubljani, Streliška ul. 32.

Razpis nagrade. Opozarjamo čebelarje na razpis nagrade v znesku 400 (štiristo) Din za najbolj urejeno in oskrbovano čebelarstvo z vzorno vzrejo plemenskih živali (matic). Nagrada je bila razpisana v 3. številu letošnjega Slov. Č.

POZIV. Zveza jugosl. čeb. društev v Beogradu bo imela svojo redno glavno skupščino v osnovni šoli v Vinkovcih v nedeljo, dne 23. maja 1937 ob 9. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev skupščine; 2. Volitev overovatelja zapisnika; 3. Poročilo uprave; 4. Blagajniško poročilo; 5. Poročilo nadzorstva; 6. Pretres pravil fonda za zavarovanje čebel; 7. Pretres Pravilnika za pobijanje kužnih bolezni čebel; 8. Izpremembra »Zvezinih« pravil; 9. Poročilo o odstopu predsednika g. Svetozarja Đorđevića; 10. Slučajnosti. — Člane upravnega in nadzornega odbora prosimo, da pridejo v Vinkovce že v soboto, ker bo 22. maja ob 5. popoldne seja upravnega in nadzorstvenega odbora.

Jos. Verbič, I. podpredsednik,
Kosta Seperovac, tajnik.

Tečaji in predavanja Zveze v Celju meseca maja.

2. maja za podr. Celje na bivšem Kvaternikovem mestnem posestvu ob 14.

6. maja za podr. Slovenjgradec v Slovenjgradcu.

6. maja za podr. Rogatec in Rogaško Slatino pri Sv. Florijanu; začetek ob 10.

9. maja za podr. Dravograd v Dravogradu.

9. maja za podr. Šoštanj ob 9 pri čebelnjaku g. Jurija Lesjaka v Goricih. Ob slabem vremenu v Slomšekovem domu.

9. maja za podr. Šmartno ob Paki na Skornem pri g. Močniku.

16. maja tečaj v Bukovem žlaku pri čebelnjaku g. H. Peternela za čebelarje iz Savinjske doline. Skupni odhod s kolodvora v Celju ob 8.

17. maja za podr. sv. Marjeta n. Ptuja ob 14 v Moškanjcih.

23. maja za podr. Konjice na Bregu, p. Loče pri Poljčanah, pri čebelnjaku g. F. Olupa.

27. maja za podr. Št. Jurij ob j. ž. na tamkajšnji ban. kmetijski šoli ob 14.

30. maja za podr. Ptuj na tamkajšnji okoliški šoli. Začetek ob 10.

Že izvršena predavanja.

31. jan. pri podr. v Braslovčah.

14. febr. pri podr. v Slov. Bistrici.

Naše podružnice

Ljubljanska podružnica bo imela prihodnjo odborovo sejo v torek, dne 11. maja ob 8 zvečer v običajnem lokalu.

Podružnica Vrhnika sporoča vsem čebelarjem bližnje okolice, da bo 9. maja ob 8.30 predavanje o vzreji matic in prestavljanju. Zbirališče pred osnovno šolo na Vrhniki. Predaval bo g. Majer Julij. Če bo vreme, bomo odšli v bližnji čebelnjak. Odbor.

Prijave za hojevo pašo. Člani ljubljanske podružnice, ki nameravajo postaviti svoje čebele v podružnični čebelnjak pod Krimom, naj pošljejo svoje prijave z navedbo števila panjev do 15. maja gospodarju prof. Josipu Verbiču, Streliška ul. 32.

Hkratu je nakazati podružnični blagajni po 1 din od prijavljenega panja po čekovnem prometu na naslov »Čebelarstvo društvo za Slovenijo — podružnica za Ljubljano in okolico — Ljubljana«, št. č. računa 13275.

Prijav brez vplačane prijavnine ne bomo upoštevali. Prijavnine ne vračamo, pač pa vštujemo v stojnino, ki znaša 3 din od panja. Po preteku navedenega roka bodo dobili pravico do še neoddanega prostora oni člani, ki bi želeli postaviti nad 39 panjev. Odbor.

Podružnica Brežice-okolica je imela 11. aprila tečaj o kuhi voska, katerega je vodil g. J. Zokal

iz Krške vasi. Bil je dobro obiskan in so člani z zanimanjem sledili kuhi. — Podružnica ima na razpolago vse priprave za kuho in je šlo delo gladko od rok. Popoldne smo vsi občudovali zlatorumen vosek. Bil je tako lep, da takega še nismo videli. — Videlo se je, da je g. Zokal v kuhi dobro izvežban. — Malo nerodno je bilo, ker nismo preje odtehtali satovja, ki smo ga kuhali skupno za nekatere člane. Ob tej priliki smo pregledali tudi stiskalnico za izdelavo satnic, katero smo kupili pri D. Č. v Ljubljani za skupno uporabo. — Priredili bomo tudi tečaj za izdelavo satnic in že sedaj vabimo člane, da se ga gotovo udeležijo. — Ne bo jim žal, naš Martin je obljubil panj čebel vsakemu, ki se bo tečaja udeležil in zdržal do konca. Povrh dobi še sedem trovov in matico. — Da ne bo člana, ki bi zamudil to lepo priliko, smo prepričani. Ta priboljšek pa velja samo za one člane, ki bodo poravnali članarino do 8. maja. — Sodarju, g. Ogorevcu, se na tem mestu najlepše zahvaljujemo za požrtvovalno delo, ki ga je imel s stiskalnico. — Podružnica kupuje od svojih članov vosek in voščine in izdeluje zanje satnice proti odškodnini.

Na kmetijski šoli na Grmu je bil 22. in 23. marca čebelarški tečaj s pomočjo kr. banske uprave v Ljubljani. Predavali so: g. J. Okorn,

banski čebelarški referent, o vzreji matic, gospod Vrisk, strok. učitelj na Grmu, o pomladanskih opravilih, o rojenju in oskrbovanju rojev, g. Liliša, čeb. učitelj, pa o nalezljivih čebelnih boleznih. Tečajnikov je bilo oba dni 57. Oddaljeni so dobili stanovanje in hrano brezplačno, za kar gre hvala v prvi vrsti ravnatelju šole in pa banski upravi, ki je tečaj denarno podprla.

Na tečaju se je razmotrivalo tudi o ajdovih pasiščih. G. Okorn je omenil, da se bo to uredilo tako, da se ne bodo pritoževali niti domači čebelarji niti prevaževalci.

Glavni vzrok preprirov so slabe pašne razmere v zadnjih letih. Kakor hitro bodo letine boljše, bo tudi ponehal prepir. Izdelal se bo tudi poseben zemljevid o pasiščih h kateremu pa morajo prispevati tudi vse čeb. podružnice s točnimi podatki.

Tečaj je vsestransko dobro uspel, za kar gre hvala predavateljem.

Novomeška podružnica ima na zalogi satnice po dnevni ceni. Tudi jih zamenjava za lep vosek. Sladkor za pitanje čebel je pošel, dobil pa se bo kakor hitro pride pošiljka. Sicer pa so češnje v najlepšem cvetju, le da bi vreme ne nagajalo.

Kdor namerava kupiti čeb. potrebščine, naj to javi blagajniku g. Šetini, da jih naroči skupno za vse.

V društvenem čebelnjaku je še prostora za 20 panjev. Od panja plača član 6 Din za pomladno in jesensko pašo, nečlan 10 din. Všteta je namenjina in zavarovalnina zoper ogenj.

Ljubljanska podružnica je imela 20. decembra 1936 svoj XXIII. občni zbor. Predsednik g. prof. Verbič je podal pregledno sliko smernic, ki so vodile delo odbora v preteklem letu: odplačevanje dolgov, ohranitev in izpopolnitev premičnega in nepremičnega premoženja. Marsikaj je že doseženega, a dela je še dovolj. Nimamo še spomladanskega pasišča, ostala pa zadostujejo komaj za eno petino članov, razmere so pa take, da nam grozi propad, o čemer bo še govora. Končno se g. predsednik spomni še pokojnega blagajnika Lundra in občni zbor mu izkaže čast. Tajnik g. Stojkovič je poročal, da smo letos dosegli rekordno število članov, bilo jih je 105. Dobro se je pod Krimom izkazal opazovalni panj, ki smo ga hodili neprestano gledat in drezat. Lani je hoja krepko prišla, pa so jo, žal, za nekaj dni nevihte zatrle in pokopale naše nade, le čebele so se dobro razvile. V splošnem se je letošnje leto, žalibog, zopet pridružio dolgi vrsti slabih. Podružnica se je udeležila ankete o prevažanju čebel, ki jo je sklicala banska uprava. Kljub drugačnim sklepom je izšla zopet stara, toda poslabšana uredba. Naš trud za dosego podpovr kljub veliki delavnosti ni našel zaslužnega odziva. Težave smo imeli s čebelnjakom v Starošincah. Zupanstvo nam ni dovolilo, da bi tja prepeljali čebele po želji, kljub temu, da imamo tam lastni čebelnjak na lastni zemlji. Pa si ne bomo pustili jemati osebne in državljanske svobode na svojem. Po blag. poročilu g. Iva Verbiča je bilo denarnega prometa 10.660 din, aktiva so znašala 21.986 din, pasiva 2.702 din. Pred volitvami je izjavil g. predsednik, da ne bi mogel več prevzeti te časti, ker je predsednik osrednjega društva in mora biti na vse strani objektivni; ne bi se torej mogel boriti za interese svojih članov prevaževalcev. Občni zbor je to upošteval, pa ga je z velikim odobravanjem izvolil — po desetletnem izredno uspešnem predsednikovanju in kot najpožrtvovalnejšega člana — za dosmrtnega častnega pred-

sednika. Za predsednika je bil nato izvoljen g. S. Raič, za podpredsednika g. Jakob Babnik, v odbor pa poleg starih še nekaj novih odbornikov. K odborovim sejam so pa vabljeni vsi člani.

Podružnica v Cerkljah ob Krki. Dne 10. januarja je bil redni občni zbor. Tajniško poročilo, ki je obsegalo le delo za ustanovitev podružnice, poleg enodnevnega tečaja za kuhanje in čiščenje voska pod vodstvom člana J. Ajstra, je podal tajnik Herbst Pavel, blagajniško pa blagajnik Ivan Turšič. Izvoljen je bil enoglasno stari odbor pod predsedstvom Alojzija Packa s kooptacijo člana Kerina Joška iz Sv. Križa in Dolmoviča J. iz Leskovca, in to zaradi pomnožitve članstva iz teh krajev. Pri slučajnostih se je vršil razgovor in enoglasni sklepi: skupna nabava skladkorja in čebelarskih potrebščin ter oddaja voska, prošnja za podporo za nabavo točila, brzoparilnika in stiskalnice, preskrba predavanja, in končno predlog za občni zbor Slovenskega čebelarskega društva glede pasišč in prevažanja čebel.

Podružnica v Žužemberku je imela občni zbor dne 2. febr. Predsednik, šol. upravitelj g. Fr. Mervar, je podal izčrpno poročilo o delu podružnice, ki je gotovo ena izmed najvažnejših edinic osrednjega društva, dasi je še mlada. Saj spadata v njen delokrog žužemberška dolina in vsa Suha krajina, ki je po svoji legi, po gospodarskih razmerah in običajih gotovo povsem svojstven košček naše slovenske zemlje. Podružnica je razmeroma močna, saj je imela lansko leto 27 članov. Zanimanje za umno in moderno čebelarstvo vidno raste, dasi je treba pri tem premagati marsikavo težavo. Daleč smo od mest in železnice, zato je tudi težko z nabavo orodja in potrebščin, včasih je stiska tudi za predavatelje. Navezani smo predvsem na svojo lastno moč. Težave so z voskom, voščinami in satnicami. Življenjska potreba podružnice je, da si čimprej nabavi vso napravo za topljenje in stiskanje voska. Preveč se ga namreč uniči pri dosedanjih primitivnih pripravah. Upamo, da bo tozadevna prošnja suhokrajinskih čebelarjev upoštevana pri osrednjem društvu in pri kralj. banski upravi. — Na občnem zboru je tudi zelo obširno predaval član ban. sveta g. Al. Zupanc o čebelarstvu pri drugih narodih. S preprosto pa nazorno besedo nas je popeljal preko vseh delov sveta, odkrival načine njihovega čebelarjenja tako z amaterskega kakor trgovskega stališča, opisal razne pasme čebelic ter končno lepo dokazal, da prednjači vsem pač naša »kranjica«. — Za bodoče leto je bil izvoljen po večini dosedanjí odbor, le namesto odšlih sta bila izvoljena štipica Štefan za tajnika, Helmi France pa za odbornika. Končno so bili soglasno sprejeti sledeči sklepi oziroma predlogi: 1. Konec maja ali najpozneje v prvi polovici junija meseca naj bo predavanje o vzreji in zamenjavi matic. V ta namen je naprositi osrednje društvo, da pošlje primerne predavatelja. 2. V vsej Suhi krajini in na dolgi črti od vasi Krke do Dolenjskih Toplic ni niti ene opazovalne postaje. Da bo mesečni pregled o slovenskem čebelarstvu popolnejši, naj se ustanovi pri žužemberški podružnici opazovalna postaja. 3. V društvenem listu naj v bodoče izostanejo vsa poročila, ponudbe ali reklame za prodajo medu s skrajno nizkimi, samotnimi cenami. 4. Delo čebelarskega društva in ostalih merodajnih činiteljev naj bo nekaj časa posvečeno v glavnem izboljšanju čebelne paše, spoznavanju in razširjanju medečih rastlin. 5. Osrednje društvo naj po svojih močeh poskrbi, da bi bil čebelarski sladkor v kristalih in ne v mokasti obliki, ki je naglo raztopna in zato za shranjevanje ter prevoz na vozu in v slabem vremenu skrajno neprikladna.

In tako dalje ... Slutili smo, da bodo trditve o ajdovih pasiščih, ki jih je objavil »Slov. Gospodar« (glej Sl. Čeb. 1937, str. 23!), našle pot tudi v druge časopise. Nismo se motili. Sedaj jih pogreva neki Franc Vršič v »Pčelarskem glasniku«, ki izhaja v Dunavski banovini.

Vršičev članek je pravcato sračje gnezdo, sestavljeno iz podatkov, ki jih je pobral iz Slov. Gospodarja in Slov. Čebelarja, torej čisto navadno prepisovanje že mnogokrat ponovljenih trditev. Edini izvirni stavek, ki ga je zmož, se glasi takole: »Glede na breztrošarinski slatkor (šečér) je moje mnenje: da oblast strogo kontrolira kdo ga dobi ali ne čebelarji leto za letom prosijo društvo za slatkor in še to kljub temu da idejo polni z Stajerskih pasišč.«

V taki strahoviti slovenščini je pisan ves sestavek, ki je nanj g. Vršič lahko ponosen.

Omenjenega tujega čebelarskega časopisa ne bere pri nas živ krst. Zato članek ne bo dosegel svojega prozornega namena: diskreditirati naše društvo in njegov odbor. Vendar je v nekem oziru vreden, da nanj opozorimo. Namreč, lep dokaz je, da se v zadevo glede ajdovih pasišč vtikujejo docela nesposobni ljudje, ki niti najmanj niso kvalificirani, da bi sodelovali pri reševanju tega velikega in kočljivega problema.

Naš letošnji občni zbor v Celju je najzgovornejši dokaz, da je med našimi čebelarji dovolj treznomiselnih, preudarnih in sposobnih mož, ki si od srca žele pomirjenja čebelarjev in likvidacije spora zaradi ajdovih pasišč. Tem prepustimo ureditev te zadeve in jim pomagajmo, da srečno dokončajo težavno nalogo. Dokler ne bo rešen problem ajdovih pasišč, ne bomo mogli posvetiti vseh svojih moči napredku našega čebelarstva. Zato mora biti želja slehernega pravega čebelarja, da se čebelarski duhovi pomirijo, ne pa da še prilivamo olja v ogenj, kakor je to storil gošpod Vršič.

Kdor ima prevročo glavo, naj jo vtakne v čeber mrzle vode. S tem bo ustregel tudi tistim, ki nikakor ne morejo razumeti, zakaj naj bi reševali zadevo ajdovih pasišč z »gromom in točo« namesto s pametjo in mirnostjo.

Sprememba pri Zvezi v Beogradu. Dosedanji predsednik »Zveze jugosl. čeb. društev« je nedavno odložil svoje častno mesto, ki ga je zavzemal lepo vrsto let. Bil je ljubezniv, postrežljiv in šarmanten predsednik, toda velikim nalogam, ki jih je prevzel ob izvolitvi,

ni bil kos. Priznati moramo, da to ni izključno njegova krivda. Mnogo več so vzrok kritične gospodarske in politične razmere, v katerih živimo, še več pa pomanjkanje inicijative pri čebelarskih društvih, včlanjenih v ZJČD. — Mnogo krivde lahko zapišemo tudi na rovaš raznih nemirnih čebelarskih duhov, ki so stalno vznemirjali beograjsko čebelarsko ozračje ter izpodkopavali šibke temelje »Zveze.«

Začasno vodstvo je prevzel naš društveni predsednik g. prof. Josip Verbič.

Brez dvoma je sedaj »Zveza« v prav kritični situaciji. Vsi se zavedamo, da je skrajni čas, da vendar že kdaj dobimo tako vrhovno čebelarsko predstavništvo, ki bo vneto in uspešno zastopalo naše čebelarske težnje. »Zveza«, kakršna je bila doslej, nima nikakega pomena in je vseeno, ali jo imamo ali ne. Želimo si pa take osrednje organizacije, ki bi združila pod svojo streho vsa čebelarska društva brez izjeme, in začela na podlagi dobro premišljenega načrta z resnim delom za napredek našega čebelarstva.

Zavedamo se, da delo ne bo lahko in da ne moremo računati na nagle uspehe. Treba bo premagati velike ovire, toda na te se ne smemo ozirati.

Vse je sedaj odvisno od sposobnosti bodočega predsednika in kakovosti njegovih sodelavcev v upravnem odboru. Ti funkcionarji morajo bivati v Beogradu. Tako predpisujejo pravila »Zveze«.

Delegati jugosl. čeb. društev bodo v kratkem postavljeni pred zelo kočljivo vprašanje: Kdo naj v bodoče vodi usodo ZJČD? Ali bo mogoče najti primerno osebo za to odgovorno in častno mesto? Kdo naj zagradi za krmilo potapljač se ladje in jo uravna v tisto smer, kamor bi morala jadrati že od vsega početka?

Pikri medklici so padali na naslov ZJČD na našem letošnjem občnem zboru v Celju. Ogorčenje zaradi razmer v tej organizaciji je med slovenskimi čebelarji veliko. Mnogo čebelarjev meni celo, da je situacija brezupna ... Ali res?

Naši delegati ne bodo šli na skupščino ZJČD lahkega srca, ker se zavedajo, da stojijo pred važno in odgovorno odločitvijo.

Od srca jim želimo, da bi izbirali bodočo upravo srečno in brez težav. Če bi pa naneslo, da bi tudi predlagana nova uprava ne obetala jamstva za korenito spremembo razmer v ZJČD, potem je bolje, da se volitev sploh ne udeleže in zapuste skupščino. Pre-

pričani naj bodo, da bodo slovenski čebelarji, če treba, enodušno odobrili tudi ta skrajni korak, kajti ni nas več volja, da bi še nadalje podpirali organizacijo, ki ni zmožna življenja in ne more vršiti svojih dolžnosti.

Morda pa le dočakamo našo čebelarstvo vstajenje? Da bi ga le!

† **Smole Franc.** Dne 15. aprila t. l. je umrl v Zg. Šiški pri Ljubljani dolgoletni član našega društva in vnet čebelar g. Franc Smole, posestnik in ugleden ključavničarski mojster. Blag mu spomin!

Izvrstno medeče drevo je sofora (sophora japonica), ki ga veščaki zelo priporočajo za izboljšanje paše. Ker ima lepo krošnje in krasno zeleno listje, ga priporočajo zlasti za drevorede in za obcestne nasade. Meseca avgusta je posuto z lepim, zelo izdatno medečim cvetjem.

Dasi sofora ni izbirična niti glede podnebja, niti glede zemlje, jo priporočamo zlasti za kraje z milejšim podnebjem (Štajersko, Dolenjsko), ker tam bolje uspeva in tudi izdatneje med.

Strokovnjaki za izboljšanje paše prištevajo soforo k najbolj medečim drevesom. Zato naj se zanjo zanimajo tudi naši čebelarji.

Kdo zna vosek dobro skuhati? Čim lepši bo vosek, ki ga dobiva Društvena Čebelarna v zamenjavo za satnice, tem lepše satnice bodo čebelarjem na razpolago. Društveni Čebelarni je bilo naročeno, naj zabeleži vse tiste čebelarje, ki bodo prinesli brezhibni vosek v podelavo. Njih imena bomo objavili, ko bo konec sezone. Doslej jih je že lepo število, upamo pa, da jih bo prav mnogo in od leta do leta več.

Novi društveni znaki. Naše društvo je uvedlo prav posebno lične nove društvene znake: zlata čebelica na modrem polju v emajliranem osmerokotniku (čebelji celici), ki je obrobjen s trobojnico v državnih barvah. Nad čebelico so začetnice naše društvene organizacije: SČD (Slovensko čebelarstvo društvo).

Znak je pritrjen na igli, da ga lahko vtakneš v gumbnico. Nositi ga smejo samo društveni člani. Razpečevanje je prevzela Društvena čebelarna. Znak priporočamo vsem članom, saj je tako lep, kakor majhna rožica.

Sklepi čeb. kongresa v Novem Vrbasu. Dne 21. marca so priredili čebelarji Dunavske banovine kongres, ki se ga je udeležilo okoli 100 čebelarjev. Sprejeti so bili sledeči

sklepi: 1. Občinam naj se vrne pravica zasanjanja drevja ob cestah; naj se ne sade samo murve. 2. Stojnina na pasiščih v banskkih in občinskih gozdovih naj znaša letno samo 1 Din od panja. 3. Zaščita »umetnih« paš je bila odklonjena, češ da bi to lahko oviralo prevažanje v pašo. 4. Kontrola zaradi čebeljih bolezni naj se poostri. 5. Škropljenje sadnega cvetja z arsenskimi škropivi naj se prepove. 6. Izdaja čebelarskega zakona naj se pospeši; odklonjen je bil predlog v zadevi prisilne organizacije čebelarjev. 7. Tovornina za pošiljke medu naj se zniža. 8. Čebelarjem naj se dovoli 50% znižanje voznine za 12 voženj na pasišča. 9. Prodaja medu v trgovinah naj se nadzira. 10. Čebele naj se smejo po železnici prevažati samo na podlagi zdravstvenega spričevala.

Prihodnji kongres bo v Apatinu, l. 1939 pa v Bački-Topoli.

»Jugoslavischer Imker« piše, da bi se razprave morale vršiti v treh jezikih: v srbohrvaščini, nemščini in madžarščini, da bi jih vsi čebelarji razumeli.

Tiskarski škrt nam jo je v zadnji številki Sl. Č. pošteno zagodel. Pri beležki »Sladkorna moka«, str. 63, se mora pravilno glasiti, da je denaturirana z žaganjem, ne pa — z žganjem. Tega še čebelarji ne marajo, pa bi ga naše čebelice!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Na seji širšega odbora je bilo sklenjeno, da Slovenski čebelar ne sme do preklica objavljati nikakih člankov glede ajdovih pasišč, pa naj bodo od domačih čebelarjev ali od prevažalcev. Širši odbor je bil soglasnega mnenja, da bi z objavljanjem takega čtiva še bolj poglobili nasprotstva med čebelarji, ne dosegli pa ničesar koristnega.

Vse cenjene sotrudnike, ki so poslali članke take vsebine — za dobri dve številki Sl. Č. jih je! — prosimo, da omenjeni društveni sklep uvažujejo.

Uredništvo zopet in zopet opozarja, da inserati (mali oglasi i. dr.) ne spadajo v njegov delokrog, ker urejuje platnice Sl. Č. društvena uprava. Tej pošiljajte tedaj oglase.

Frankirajte pisma zadostno! Med vrsticami dopisov naj bo dovolj prostora za morebitne popravke.

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljan na »Slovensko čebelarstvo društvo« v Ljubljani. Ček, račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in naročila za čebelarske potrebščine je pošiljati na »Društveno čebelarno« v Ljubljani, Tyrševa c. 21. Telefon 35-45. Ček, račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 13/L. Telefon 38-38

Knjige, ki jih ima Čebelarstvo društvo v zalogi:

Napredno, umno in dobičkanosno čebelarstvo zahteva od vsakega čebelarja ogromno strokovnega znanja, ki si ga pa more čebelar pridobiti le z dobrimi knjigami. Zato priporočamo, da si čebelarji nabavijo sledeče knjige, ki jih ima društvo na zalogi:

Donat Jug: Praktični čebelar, obsega 300 strani in 140 slik ter opisuje vso snov, ki jo o čebelarstvu mora vedeti napreden čebelar. Velja v platno vezana Din 50.—, mehko vezana Din 40.—. Za poštino je poslati še Din 5.— za vsako posamič poslano knjigo.

Prof. Josip Verbič: Čebelne bolezni, ki obsega 48 strani in opisuje, kaj povzroča, kako spoznavamo in zatiramo čebelne bolezni. Jako poučna knjižica bo rešila življenje marsikateri čebelni družini, če se bo čebelar ravnal po njej. Velja Din 2.—, za poštino Din 1.—.

Stane Mihelič: Anton Janša, slovenski čebelar, obsega 164 strani in opisuje zgodovino našega čebelarstva in življenje ter delo Janše — očeta slovenskega čebelarstva. Iz spoštovanja, ki smo ga dolžni Janševemu spominu, ne bi smela ta knjiga manjkati v nobeni čebelarski hiši. Velja za člane Din 20.—, za nečlane po Din 25.—.

Prof. Josip Verbič: Vrednost in poraba medu, priročna knjižica obsega 24 strani in opisuje vse, kar je treba vedeti o vrednosti in porabi medu. Velja le po Din 1'50 in je zelo pripravna za reklamo.

Razne slike Janše iz njega rojstnega kraja in hiše. Slike naj bi bile, prilepljene na lepenko, okras vsake čebelarske hiše. Cena Din 2'—.

Društvo ima na zalogi tudi nekaj nemških knjig, ki jih oddaja po zelo nizkih cenah. To so:

Bienenzuchtsbetrieb, I. del, spisal Br. Rothschild, posestnik nekdanjega čebelarskega podjetja Podsmreka pri Višnji gori. Cena Din 5.—. Obsega 443 strani z jako važnimi sestavki. Je sicer nemška knjiga, a opisuje našo kranjsko čebelo in naše razmere.

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene, spisal Br. Rothschild. Cena Din 2.—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjčji.

Die erprobte Honig-Köchin, razprodano.

Čebelarji!

Kdo Vam najbolj
postreže s čebelarskimi
potrebščinami?

Društvena Čebelarna
v Ljubljani, Tyrševa c. 21

ki je domače podjetje in last
Slov. Čebelarskega društva

Ček, račun 15.645 - Telefon 35-45

Največja zaloga čebelarskih potreščin v dravski banovini

Kupuje

vosek in med po najvišjih dnevnih cenah

Prodaja

vse čebelarske potrebščine, najboljše kakovosti, po nizkih in solidnih cenah

Svojim članom in podružnicam daje primerne popuste. Zahtevajte cenik

Čebelarji, podpirajte z naročili lastno podjetje